

Richtlijn palliatieve sedatie in de 1e lijn

Multidisciplinaire samenwerkingsafspraken palliatieve sedatie

Ook bij optimale palliatieve zorg komen situaties voor waarin symptoombestrijding onvoldoende succes heeft. Het gevolg hiervan kan zijn dat uw patiënt ernstig lijdt. Een op deze wijze verlopend sterfbed is voor ieder die daarbij betrokken is een zeer ingrijpende ervaring. Als sprake is van ondraaglijk lijden in de stervensfase kan palliatieve sedatie worden overwogen. Palliatieve sedatie heeft als doel om anderszins onbehandelbaar lijden te verlichten door middel van het verlagen van het bewustzijn. Dit lijden komt voort uit refractaire klachten en symptomen die kunnen bestaan uit verschillende (gecombineerde) dimensies: lichamelijk, psychisch, sociaal en existentieel. De meest genoemde redenen voor continu en diep sederen tot het moment van overlijden in Nederland zijn: **verlichten van pijn, onrust, kortademigheid en angst**. In Nederland wordt in bijna 10% van alle sterfgevallen voorafgaand aan het overlijden continu en diep gesedeerd. In 35% van de gevallen vindt dit plaats in de huisartspraktijk. In bijna de helft van de gevallen (47%) gaat het om patiënten met kanker.

Goede samenwerking tussen betrokken zorgverleners draagt in belangrijke mate bij aan een goed verloop van palliatieve sedatie. De scholing 'Multidisciplinaire samenwerkingsafspraken palliatieve sedatie' biedt u handvatten om deze samenwerking in de 1e lijn vorm te geven.

Voor wie?

De scholing is bedoeld voor groepen zorgverleners die in de 1e lijn, op het terrein van palliatieve zorg met elkaar samenwerken (meestal huisartsen en verpleegkundigen).

Meerwaarde

Na de scholing 'Multidisciplinaire samenwerkingsafspraken palliatieve sedatie':

- kent u de inhoud van de KNMG-richtlijn palliatieve sedatie
- kent u de landelijke eerstelijns samenwerkingsafpraak palliatieve zorg (LESA)
- heeft u voor het eigen werkgebied concrete afspraken gemaakt over samenwerking bij palliatieve sedatie
- weet u elkaar in de praktijk makkelijker te vinden en is de samenwerking verbeterd
- bent u in staat de inhoud van de richtlijn toe te passen in concrete zorgsituaties. >>

lesa
Samenvattingskaart Palliatieve Zorg*

Goede palliatieve zorg in de 1e lijnszorg kan niet zonder samenwerking tussen wijkverpleegkundigen en huisartsen. Deze samenvattingskaart geeft een overzicht van de belangrijke aspecten die essentieel zijn voor de afstemming van palliatieve zorg.

Aandachtspunten voor de samenwerking tussen huisarts en wijkverpleegkundige

- Neem contact met elkaar op in een vroeg stadium
- Wissel mobiele telefoonnummers uit
- Let op de kwetsbare momenten in het leveren van zorg (avond, nacht, weekend en afwezigheid van bekende zorgverleners) en de overdracht
- Bespreek (on)mogelijkheden tot persoonlijke, continue zorg door huisarts en wijkverpleegkundige, ook voor onderlinge consultatie
- Maak afspraken over de zorgcoördinatie en noteer in zorgdossier
- Maak afspraken over de inzet van mantelzorgers en noteer in zorgdossier
- Gebruik de sociale kaart voor de inzet van vrijwilligers en andere hulverleners en voorzieningen zoals respijtzorg

Begeleiding, individuele hulpverleners

Huisarts

- bewaakt medische aspecten van de palliatieve zorg
- stelt zich op de hoogte van voorgeschiedenis en thuissituatie
- kent mogelijkheden voor inschakelen van zorg in regio (professionals/vrijwilligers)
- streeft naar continuïteit persoonlijke zorg
- zorgt voor overdracht naar collega's, (eigen HAGRO en Huisartsenpost)
- onderhoudt contacten met de behandelaar(s) in de tweede lijn
- is aanspreekpunt bij euthanasieverzoek

Wijkverpleegkundige

- legt huisbezoeken af waarbij informatie, advies en instructie wordt gegeven
- bewaakt verpleegkundige aspecten van de palliatieve zorg
- inventariseert tijdens een intakegesprek de behoefte aan zorg
- streeft naar continuïteit persoonlijke zorg
- zorgt voor overdracht naar collega's
- betreft en coördineert mantelzorgers

Zorgcoördinator

- wordt in overleg met patiënt/mantelzorgers benoemd wanneer verschillende partijen bij zorgverlening zijn betrokken
- is verantwoordelijk voor de samenhang van zorg en coördineert de activiteiten van de verschillende zorgverleners

* zie www.nhg.org

Materialen

De scholing is ontwikkeld in samenwerking met de KNMG. Bij de scholing worden de volgende materialen gebruikt:

- WebTV-uitzending van Medisch Contact (1 uur): Van de deelnemers wordt verwacht dat zij voorafgaand aan de scholing de uitzending hebben gevolgd.
- samenvattingskaart van de richtlijn
- samenvattingskaart LESA Palliatieve zorg
- beslisschijf en samenvattingskaarten voor de casuïstiekbesprekingen

Scholingsmogelijkheden

IKNL biedt u als groep de mogelijkheid om aan de scholing deel te nemen.

De scholing bestaat uit de modules:

- Inhoud van de richtlijn palliatieve sedatie (3 uur)
- Samenwerking in de 1^e lijn (3 uur)

Optioneel is het als vervolg op deze modules mogelijk drie casuïstiekbesprekingen bij te wonen. Bij de eerste bespreking is een consulent palliatieve zorg aanwezig en maakt u kennis met de methode van besluitvorming. Tijdens de tweede en derde bespreking oefent u de methode met elkaar aan de hand van eigen casuïstiek en is de consulent standby. Tijdens de besprekingen is ruimschoots gelegenheid om onderling ervaringen uit te wisselen. Iedere bespreking duurt 2 uur.

Kosten¹

De kosten voor de modulaire scholing bedragen per groep € 1.395,-. Kosten voor de begeleide casuïstiekbesprekingen: € 275,- per groep.

De set Besluitvorming in de palliatieve fase kost € 7,50. U kunt de sets bestellen via de shop op www.iknl.nl

Over IKNL

IKNL is het kennis- en kwaliteitsinstituut voor professionals in de oncologische en palliatieve zorg. IKNL stimuleert een integrale aanpak van de zorgketen; van diagnostiek en behandeling tot revalidatie, stervensfase en nazorg. De producten, diensten en adviezen van IKNL dragen bij aan het verder verbeteren van de oncologische en palliatieve zorg. Het uiteindelijke doel is dat alle patiënten toegang hebben tot optimale zorg in alle fasen van hun ziekte. Voor alle producten en diensten zie www.iknl.nl.

Meer informatie

Heeft u vragen of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met uw adviseur netwerken.

¹ Prijzen zijn inclusief BTW, exclusief evt. verzendkosten